slotte op de verwoesting der kerk moeten uitloopen; »het debat werd gevoerd op een zeer vriendelijke en broederlijke wijze", zegt onze verslaggever.

Niet minder dan vijf motie's werden voorgesteld. De eerste was van Dr. Adam, waarin werd uitgesproken, »dat er geen grond bestond voor een proces", terwijl er onderscheidene punten werden genoemd, waarin Dr. Dods zich onbedachtzaam had uitgesproken. De tweede stelde de heer Lee voor, waarbij werd verklaard, dat het niet aanging om te zeggen dat er wel grond was tot het voeren van een proces, om toch te gelijk te verklaren, dat het niet raadzaam kon geacht worden om een kerkelijk geding tegen Dr. Dods te beginnen. De derde ging uit van den heer Howie, waarbij deze het voorstel deed, om een comité te benoemen, ten einde de zaak te onderzoeken. De vierde stelde Dr. Winter voor, waarbij hij de punten van aanklacht te boek wilde gesteld zien. De vijfde was van de vrienden van Dr. Dods, waarbij deze, schoon aarzelend, van alle blaam gezuiverd werd.

Na discussie ging men over tot stemming en het bleek, dat Dr. Adam's motie de meeste stemmen op zich vereenigde, terwijl 274 stemmen zich deden hooren om te verklaren dat Dr. Dods niets gedaan had dat aanleiding kon geven tot een kerkelijk onderzoek, nog minder tot het uitoefenen der kerkelijke tucht. En dit terwijl het duidelijk is dat Dr. Dods de Heilige Schrift uiteenscheurt, en leert dat in het Oude Testament »onzedelijke dingen" bevolen worden! Dr. Rainey zeide rondweg, dat hij geen jongmensch wilde verhinderen om als leeraar de kerk te gaan dienen, die zeide dat hij de Heilige Schrift niet op alle punten voor onfeilbaar hield. Wel deden zich tegen deze uitspraak protesten hooren, doch ten slotte triumfeerden zij die in den grond der zaak van den bodem der belijdenis, zonder het zelven te bemerken, zijn afgegleden. Dr. Dods heeft nu eene vermaning gehad om voortaan wat voorzichtiger te zijn, daarmede is de zaak afgeloopen... neen, het proces van ontbinding dat zoo klaarblijkelijk aangevangen is zal voortgaan en leiden tot uiteenspatting van de Vrije Schotsche kerk, indien de Heere niet genadiglijk de leiders doet zien op welk een verderfelijken weg zij zijne kudde hebben geleid.

De zaak van den hoogleeraar Bruce werd een anderen dag behandeld, ook onder toeloop van eene ontzagelijke menigte.

In plaats van vijf werden nu slechts twee motiën voorgesteld; de eene wilde dat die zaak behandeld zou worden door het presbyterium van Glasgow, terwijl de andere, Dr. Bruce, vrij sprak van ketterij, terwijl zijn wijze van zich uit te spreken veroordeeld werd. Zijn boek over het Koningrijk Gods, dat te recht zulk eene ergernis verwekt had, werd wel gelaakt, doch men kon er toch geen ketterij in vinden! De aangeklaagde zelf voerde mede het woord. Onze verslaggever deelt mede, dat de rede van Dr. Bruce diepen indruk maakte. Hij sprak daarin uit, dat hij zich aan de berisping zijner broeders onderwerp en openhartig beleed, dat hij in menig opzicht reden gegeven had tot rechtmatige ergernis. Hij verhaalde daarbij zijn levensgeschiedenis, en beleed zijn geloof in de inspiratie van den geheelen bijbel. Hem werd absolutie verleend met een meerderheid van 152 stemmen, terwijl Dr. Dods met eene meerderheid van 83 stemmen van vervolging werd vrijgesteld. De overwinning die Dr. Bruce behaalde, was dus schitterend.

Jammer is het, dat zijne zaak niet gebracht werd voor den kerkeraad van Glasgow, waaronder Dr. Bruce kerkelijk ressorteert. Niet dat wij grond hebben om te hopen, dat die kerkeraad de zaak beter zou behandeld hebben, dan de Algemeene vergadering, doch dan had de zaak uit een kerkrechtelijk oogpunt ten minste een zuiveren loop gehad. Het gaat toch volgens ons niet aan, iemand, al is hij ook hoogleeraar, wanneer hij verdacht wordt van onzuiver in de leer te zijn, aanstonds voor een Synode te brengen alsof een hoogleeraar alleen voor zulke een »hooge" vergadering kon te recht staan. Het begrip dat de kerkeraad de hoogste vergadering is in de kerk des Heeren, terwijl Synode of algemeene vergaderingen niet anders zijn dan vergaderingen van meerdere kerken, wordt over het algemeen gemist, gelijk men er weinig besef van vindt, dat wat men omtrent de Heilige Schrift al dan niet belijdt, geen middelmatige zaak is, maar de geheele Theologie beheerscht.

Zeker is het dat hetgeen in deze algemeene vergadering van de Vrije Schotsche kerk besloten is, den grootsten invloed uitoefenen zal op de geschiedenis dier kerk. De Heere ontferme zich over zijn Sion!

Wat de uitwendige toestand der Vrije Schotsche kerk aangaat, kan men niet zeggen dat die ongunstig is te noemen. Er werd in het afgeloopen jaar *f* 7,800,000 ontvangen, terwijl de staatskerk met zijn veel grooter ledental *f* 4,200,000 verzamelde. Het spreekt wel van zelf, dat die 78 tonnen gouds, die men in de Vrije Schotsche kerk verzamelde, niet enkel dienen voor het bekostigen van het kerkelijk leven in Schotland. Neen, daaronder is begrepen hetgeen uitgegeven wordt voor de colleges tot opleiding van predikanten, voor werken der barmhartigheid in den boezem der gemeente en daarbuiten, voor den arbeid der Zending enz. enz.

Daarom is het te meer te betreuren, dat zulk een offervaardig volk in zulke verkeerde banen geleid wordt. Doch wij voorspellen, het goud en het zilver zal minder gaan vloeien, wanneer er geen schuld beleden wordt voor het verzetten der oude palen; gelijk in de laatste jaren, nu de moderne theologie aan het opkomen is, reeds niet zooveel meer werd samengebracht als wel vroeger het geval was.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

OLAF DE NOOR.

XIII.

Nieuwe dingen.

Met blijdschap ontving koning Olaf den Christenleeraar uit Denemarken aan zijn hof. Hij gaf hem een woonplaats in zijn paleis, bezocht hem dagelijks en sprak met hem er over, op welke wijs het geheele volk er toe zou te brengen zijn om de afgoden weg te werpen en zich te bekeeren tot den waren God.

»Het best zal zijn," sprak de bisschop tot antwoord, „dat gij zelf het voorbeeld geeft, daardoor dat gij openlijk belijdt een Christen te wezen, en dat allen die het reeds zijn, ook zoo doen. Ongetwijfeld zullen dan velen uit de edelen en aanzienlijken volgen en hun voorbeeld, gelijk het uwe, zal weder het volk bewegen. Zoo is het ook gegaan in de tijden van den vromen en machtigen keizer Constantinus, die heerschte over het rijk der Romeinen. Toen hij eenmaal het kruis tot zijn banier had gesteld en Christus aangenomen, volgden vele duizenden."

Deze raad behaagde Olaf, vooral omdat dit juist was wat hij zelf ook had gedacht te doen. 't Was trouwens ook goed en wijs gehandeld. Dat was echter minder 't geval met hetgeen de bisschop verder aanried, toen Olaf vroeg wat hij doen zou, indien, gelijk te voorzien was, velen niet zouden willen meegaan, ja zich zouden verzetten.

»Gij moogt, hoe 't ook ga," sprak de bisschop, »de afgoderij in uw land niet dulden. Stel u weder keizer Constantinus tot voorbeeld. Hij liet de tempels der heidenen vernielen, wierp hun afgoden neer, en strafte degenen die nog de afgoderij aanhingen. Zoo werd het land gezuiverd van allen valschen godsdienst en is zijn naam gezegend tot op dezen dag."

Ge ziet wel, vrienden, dat deze bisschop, hoe goed hij 't ook meende, toch eigenlijk zelf hoog noodig had gehad eens de waarheid te leeren kennen, en te verstaan, wat het zegt een Christen te zijn. Een koning die God vreest, mag wel onder de volken waarover hij heerscht, de gruwelen van het heidendom verbieden. Dit hebben b. v. de Engelschen in Indie gedaan, waar vroeger de weduwen werden verbrand met het lijk van haar gestorven echtgenoot. Maar nooit mag men de heidenen *dwingen* Christenen te worden. Wel hebben de Spanjaarden en andere Roomsche volken dat in Amerika en elders gedaan, maar behalve dat het ellendig afliep, is het ook vlak tegen Gods gebod. De Heere zegt: »Niet door kracht of geweld, maar door Mijn Geest zal 't geschieden." En als dit gebeurt, dan worden er als op den Pinksterdag, drieduizend toegebracht op één dag.

Bisschop Sigurd echter was opgevoed in de leer der Roomsche kerk, die toen reeds in vele dwalingen was vervallen. Hoe zij de menschen dwingt en niet verdraagt dat men van haar afvalt, weten we uit onze eigen geschiedenis en die van zoo menig ander land. Zoo stelde dan ook nu de bisschop aan Olaf voor, welk een heerlijk werk hij doen zou als hij heel zijn rijk voor Christus mocht winnen. Dat was ongetwijfeld waar; doch de vraag bleef: hoe?

De jonge koning vond den raad, hem gegeven, kostelijk. Hij wist van zijn nieuw geloof nog zeer weinig, doch, zoo redeneerde hij, als het beter is dan het oude, dan doe ik een goed werk, als ik den menschen iets goeds breng in plaats van het verkeerde dat zij nu nog aanhangen. Bovendien vreesde hij dat, werd eenmaal de verandering die bij hem had plaats gegrepen, bekend, niet weinigen, door de priesters opgestookt, tegen hem zouden opstaan, hoe bemind hij ook was. En hij nam zich voor dit te voorkomen, door, hoe eer hoe beter, den godsdienst van Thor en Wodan uit te roeien en overal in zijn land den godsdienst van het kruis, zoo als 't vaak genoemd werd, in te voeren.

Op zekeren avond zat Olaf, in diepe gedachten verzonken, geheel alleen in een kamer. Het Paaschfeest naderde. Wel werd dat onder de heidenen natuurlijk niet gevierd, maar zij hadden omstreeks denzelfden tijd een lentefeest, en Olaf wist dat men verwachtte hoe ook hij daaraan mee zou doen. Bisschop Sigurd had hem dat echter zeer bepaald verboden, al kon hij ook ditmaal het volk nog zijn gang laten gaan. Doch Olaf wist dat de priesters bij dat feest alles in handen zouden hebben; hoe zij den goden offers zouden brengen en ook hoe licht zij het volk tegen hem konden opstoken als hij niet verscheen, en dus toonde de goden te minachten.

Terwijl hij in zulke overpeinzingen nederzat, trad een deurwachter binnen en meldde dat een oud man, een aanzienlijk heer, verlangde tot den koning te worden toegelaten. Olaf beval den onbekende binnen te leiden.

De nieuwgekomene was een man met schier wit haar en baard, maar nog kloek en krachtig. Zonder veel plichtplegingen trad hij op Olaf toe, schudde hem hartelijk de hand en riep uit: »Lof zij den goden, die mijns vaders huis weder verheven hebben en u op den troon gezet. Wees gegroet, koning Olaf!"

Een oogenblik staarde de jonge koning den ouden edelman verbaasd aan, doch weldra bezon hij zich en opspringende wierp hij zich met de woorden: »Mijn Oom! Harald!" om den hals van den grijsaard.

Er werd wijn gebracht en Olaf wilde juist zijn oom gaan verhalen van al wat er geschied was toen deze sprak:

»Ik blijf vooreerst bij u en dan zal er tijd genoeg zijn om over veel te spreken. Thans moet ik mij haasten om u te verhalen wat mij hierheen drijft. Doch zeg mij eerst: zijn we hier veilig? De muren hebben soms ooren.

»Dat weet ik", sprak Olaf, die zich herinnerde wat indertijd met zijn vriend Sigurd was voorgevallen, »doch stel u gerust. In deze kamer kan niemand ons beluisteren."

»En kunt gij allen vertrouwen, die u omringen?"

»Voor zoover ik weet, ja."

»Dan", sprak de grijsaard, »zal ik meer zeggen. Ik heb een verre reis gedaan en dat wel, hoe moeilijk 't ook was, zonder, naar ik hoop, herkend of nagespeurd te zijn. Toch ben ik daarvan niet zeker en is het te meer noodig dat gij alles weet, eer het te laat kan zijn."

Met steeds meer belangstelling luisterde Olaf. Hij plaatste zich vlak naast den grijsaard en deze begon op fluisterenden toon zijn verhaal.

HOOGENBERK.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

TWEETAL: Zuidwolde (cl. Groningen). P. N. Kruijswijk te Hoogeveen en T. D. Prins te Wons c. a.

BEROEPEN: Harmelen, D. C. P. Sluijter te Lochduinen. — Kamerik en Wilnis (3de maal), G. Davelaar te Ede. — Rotterdam, P. J. W. Klaarhamer te Middelburg. — Steenwijk (3de maal). C. L. F. van Schelven te Oude en Nieuwe-Wetering.

BEDANKT: IJselmonde, J. J. A. Ploos van Amstel te Reitsum. — Rotterdam, G. van Goor te Bunschoten.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: 's-Gravendeel c. a., W. Bosch te Andijk.

BEDANKT: Oud-Vosmeer, R. Loman te Herwijnen. — Drachten, T. Bos te Bedum. — Rouveen, G. Braal te Dinteloord c. a.

Synodale Genootschapskerk.

ZEETAL: Franeker (alphab.), I. M. J. Hoog te Terwolde, J. W. van Hoogstraten te Edam, P. Jz. Proost te Koog aan de Zaan, P. A. Riedel te Krommenie, H. Thoden van Velzen te Surhuisterveen en H. Vrendenberg te Warga.

DRIETALLEN: Leiden (vac. Drost), W. Brièt te Gurinchem, C. J. Leenmans te Overschie en J. Bolkestein te Ter Aar. — Schoonhoven, J. A. van Boven te Berg-Ambacht, H. Bootsma te Zoetermeer A. J. van Wijngaarden te Mijdrecht. — Monnikendam, J. van der Veen te Langeweer c. a., T. Rinses te Oudega en A. Klein te Zalk en Veecaten. — Amersfoort (vac.-Wartena), F. H. J. Grundlehner te Delft, A. J. Th. Jonker te Ellekom en J. Kuijlman te Heemstede.

TOEZEGGING VAN BEROEP: Krimpen aan den IJsel, van Willenswaard, cand. te Schoonhoven. — Wirdum, G. Salomons te Nieuwe-Pekela. — Aalsmeer, P. Bongers te Eemnes Buiten.

BEDANKT VOOR TOEZEGGING VAN BEROEP: Ter Apel, R. J. Hazelhof, cand.

BEROEPEN: Kortenhoef, P. Willenswaard, cand. te Schoonhoven. — 's-Gravendeel, W. Bosch te Andijk. — Berkel en Rodenrijs, D. Bax te Bunnik en Vechten. — Wirdum, G. Salomons te Nieuwe-Pekela. — Bussum, J. Reese te Vlissingen. — Hoofdplaat, A. J. M. Snarenberg te Heumen. — Wel- en Ammerzoden, N. P. Fokkens te Schellinnen. — Muiden (bij Amsterdam), J. Schuurman Stekhoven te Oudega. — Vlissingen, A. J. van Wijngaarden te Mijdrecht. — Ammerstol, H. L. Kniphuizen, cand. — Hei en Boeicop, D. Niessen te Akkoi. — Hoogmade c. a., Eigeman te Nieuw Loosdrecht. — Schermerhorn, H. L. Kniphuizen, cand. — Oosterwierum, T. Eppens cand. — Gelselaar, Chr. Broekhuizen, cand. te Neerbosch. — Amsterdam, Soethlage te Haarlem en Adriani te Zwolle. (Hoogd. gem.) Tilke te Crone (bij Elberfeld). — Berkenwoude, H. L. Kniphuisen, cand. — Herwijnen, P. van Willenwaard, cand. te Schoonhoven. — Dordrecht, W. van den Bijtel Jr. te Eibergen. — Bleskensgraaf en Hofwegen, J. A. van Boven te Berg Ambacht. — Opende, L. D. G. Krol e Weidum. — Den Ham (O.), Bax te Bunnik. — Enter, P. Willenswaard, cand. te Schoonhoven. — Bruchem en Kerkwijk, J. A. van Boven te Berg-Ambacht. — Molkwerum, J. J. v. d. Weijde te Aalsum c. a. — Hornhuizen en Kloosterburen, M. C. J. Wanroij te Vlachtweade.

AANGENOMEN: Doeveren en Genderen, Chr. Broekhuizen, cand. te Neerbosch. — Eppenhuizen c. a., N. H. Kuijper te Tinnallinge. — Lienden G. Spijkerboer te Krimpen aan den IJsel. — Nieuwerkerk J. Ph. Hattink Jz te Leimuiden.

BEDANKT: Ingen (Beitwe), G. J. Weijland te Austerlitz (gem. Zeist). — De Bilt, J. Vonk te Oldebroek. — Rouveen, A. F. Ch. Pont te Harmelen. — Langerak bez. Lek, Kortenhoef en Grijpskerke, G. van Willenswaard cand te Schoonhoven, — Hoofdplaat, A. J. M. Snarenberg te Heumen. — Oud Alblas, H. Doornveld te Huizen. — Oostrum en Jouswier, J. ten Oever te Roden. — Terkaple (Friesl.) en Est (Gelderl.), H. A. Leenmans te Overlangbroek. — Bruinisse J. Bolkestein te Ter Aar. — Zwijndrecht, H. Mets te Schiedam — Ede, H Doornveld te Huizen (bij Amsterdam). — Lekkum en Midum, D. C. de Haas te Beetgum. — Lammer c. a. Creutzberg te Beekbergen. — Oosterland, J. A de Kat Angelino te Deil c. a. — Terneuzen, Ossewaarde te Sluis. — Neerlangbroek, K. E van Griethuysen Hzn. te Sneek. — Everdingen, Joh. van den Kieboom te Buren. — Dreischor, R. J. Hazelhof, cand. te Blijham. — Egmond. H. L. Kniphuizen, cand. — Gameren, K. W. Hulsitjn te Echteld. — Vleuten, K. A. de Groot, cand. te Utrecht. — Asch P. van Willenswaard, cand. te Schoonhoven.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefdelijk verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Juni a.s., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden. J. A. WORMSER,

Directeur-Uitgever.

Amsterdam, Juni 1890.

Advertentiën.

Door Gods goedheid bevallen van een welgeschapen *ZOON*, A. E. CRAMER, geliefde Echtgenoote van

PH. DEIJS.

Amsterdam, 15 Juni 1890.

Voor de talrijke bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onzen geliefden Schoonzoon, Broeder en Zwager, Dr. Mr. WILLEM VAN DEN BERGH, betuigen wij onzen hartelijken dank.

H. PIERSON,
S. J. VAN DEN BERGH.
W. J. VAN SANDICK.

Zetten en *Den Haag*.

VOETIUS'

Politica Ecclesiastica, in 4 goede perkam. banden, en

VITRINGA's Commentarius in Jesaiam,

fol. 2 deelen, Herborn 1715,

zijn voor den meestbiedende à contant verkrijgbaar.

Aanbiedingen franco bij K. DE GEUS, Hoolgracht, *Leiden*.

Maandagavond, 23 dezer, verschijnt:

Het ambt aller geloovigen.

Dogmatisch-practisch voorstel.

DOOR

Dr. L. H. WAGENAAR,

Bedienaar des Goddelijken Woords.

Prijs 50 Cent.

Deze ryoal gedrukt en vrij lijvige brochure werd geschreven volgens opdracht der Voorloopige Synode van Utrecht. — Zal ze felle tegenspraak ontmoeten, ze vinde ook de belangstelling der kerken.

Leeuwarden. A. JONGBLOED, Uitgever.

Verschenen bij J. A. WORMSER, te *Amsterdam:*

„Is er aan de publieke Universiteit ten onzent plaats voor eene Faculteit der Theologie?"

REFERAAT voor de meeting, gehouden ter gelegenheid van de tiende jaarvergadering der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag, door

Dr. A. KUYPER.

Prijs *f* 0.60.

Orgelhandel.

G. A. GOLDSCHMEDING,

Warmoesstraat 141, Amsterdam.

Groote en fijne sorteering, billijke prijzen, voordeelige conditiën, volledige garantie.

Uitgaven van

A. FERNHOUT, te Amsterdam:

SAMENSPRAAK

OVER HET

Heilig Avondmaal,

DOOR

GODEFRIDUS UDEMANS,

in leven predikant te Zierikzee,

weer uitgegeven

DOOR

N. A. DE GAAY FORTMAN,

predikant te Amsterdam.

Prijs *f* 0.08. 25 exempl. *f* 1.75; 50 exempl *f* 3.25; 100 exempl. *f* 6.—.

De dood des rechtvaardigen.

LEERREDE gehouden op Zondag 4 Mei 1890, na het overlijden van

Dr. W. VAN DEN BERGH.

Met een kort levensbericht van den ontslapene,

DOOR

H. W. VAN LOON,

Predikant te Amsterdam.

Prijs *f* 0.15.

Compositiën voor Orgel,

DOOR

GERHS. GOLDSCHMEDING,

Organist bij de Ned. Geref. Kerk te Amsterdam.

Prijs *f* 0.60.

Van de Compositiën is nog slechts kleine voorraad.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën: door Ds. H. Groeneveld, te Aalburg van den kerkeraad te Heesbeen *f* 3.30 en van de kerkvoogdij idem *f* 2.50, samen *f* 5.80; door den heer G. F. W. Herngreen te Dordrecht *f* 44 50; door den heer A. v. d. Bosch te Akkerwoude *f* 42; door den heer D. v. d. Valk te Kapelle a/d. IJ. *f* 17.50; door den heer H. J. ten Rae te Neede *f* 32.50, door den heer W. Hovy van W. de Jong te Nijmegen *f* 1.50; van J. van Z. te O. *f* 1; door den heer C. Verhoeff te Westbroek van J. Z. *f* 2.50; van E. van V. *f* 2.50; door den heer W. C. van Munster te Leeuwarden van F. D. *f* 1. **aan Collecten:** Ned. Ger. kerk te Sloterdijk *f* 1.70; bij den bidstond *f* 406.02½, waaronder *f* 102 voor het studiefonds, **aan Schenkingen:** door den heer L. de Hoog Mz., te Zuidland namens een zuster der gemeente te A. B. *f* 10; van mevrouw de N. te Scheveningen *f* 10; door den heer W. Hovy van C. van M. te W. *f* 2.50; door den heer J. van Welly van J. v. V. *f* 2.50.

Voor de Medische faculteit:

Van mevr. de N. te Scheveningen *f* 10.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: door den heer H. Bijkerk Rz., te Steenwijk, van gezs. C. te Oldemarkt *f* 10; door C. B. te B. gedeelte Pinkster-collecte *f* 20; door Ds. P. v. S. te A. van M. O. *f* 40; door br. G. te A. van leden der Vereeniging »Vrienden der Waarheid" *f* 362.70; ontvangen te Schiedam Zondag 8 Juni *f* 2.50; van Ds. W. A. Vr. te Z. uit de catechisatiehus *f* 2.50; door J. v. W. van G. B. X. *f* 3; van J. v. V. *f* 2.50; door Mevr. R van de Zustervereen. te U. *f* 60; coll. op de jaarvergadering *f* 213.15, gevonden in de coll. bidstond. Lett. A B *f* 100; een pakje A M *f* 2.

S. J. SEEFAT, *penningmeester.*

Hilversum.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. **Voor de kerk in haar geheel;** Deel II en III. **Voor de enkele personen.** In fraaien stempelband *f* **8.90**; ingenaaid *f* **7.50.**

Afzonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.

Dagen van Goede Boodschap.

I. In den Kerstnacht. II. De Paaschmorgen. III. Op den Pinksterdag. IV. Oud- en Nieuwjaar.

Prijs van de geheele serie in vier fraaie stempelbanden *f* **5.60**; in vier deelen ingenaaid *f* **3.60**. Elk deel is op zichzelf compleet en verkrijgbaar, geb. à *f* **1.75**, ing. à *f* **1.20**.

Gomer voor den Sabbath.

Meditatiën over en voor den Sabbath. Prijs *f* **1.90**; in stempelband *f* **2.40**.

Uit het Woord. Bijbelstudiën.

Eerste serie, deel II. Tweede serie, deelen I, II, III. Prijs per deel *f* **3.40**. Gebonden *f* **3.90**. Deel I en II van de Eerste Serie zijn uitverkocht.

Honig uit den Rotssteen.

DEEL II.

Part. prijs *f* **2.90**. Gebonden *f* **3.40**. Deel I is uitverkocht.

De drie Formulieren van Eenigheid,

voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het **Kort Begrip der Christelijke Religie**, uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. *Zevende Vijfduizend.* Prijs gecartonneerd *f* **0.40**; 25 ex *f* **9.50**; 50 ex. *f* **18.—**. In rood linnen stempelband *f* **0.90**. Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen *f* **2.50**.

De Vleeschwording des Woords.

Prijs *f* **1.90**. Gebonden *f* **2.40**.

De twaalf Patriarchen.

Bijbelsche Karakterstudiën. Prijs net ingebonden *f* **1.—**, ingenaaid *f* **0.75**.

Het Calvinisme en de Kunst.

REDE bij de overdracht van het Rectoraat der **Vrije Universiteit**, op 20 October 1888. Prijs *f* **0.90**.

Tractaat van de Reformatie der Kerken.

Aan de zonen der Reformatie hier te lande aangeboden op Luthers vierde eeuwfeest.

Prijs *f* 2.50.

„Ons Program".

Prijs *f* **3.60**, in linnen band *f* **4.50**.

„Sion door recht verlost."

TIJDREDE. Prijs *f* **0.50**.

Tweeërlei Vaderland.

Prijs *f* **0.50**.

Niet de Vrijheidsboom, MAAR HET KRUIS.

TOESPRAAK ter opening van de **Tiende Deputatenvergadering**, in het Eeuwjaar der Fransche Revolutie. Prijs *f* **0.40**.

Eer is teer.

Tegen Mr. W. H. DE BEAUFORT'S *Gidsartikel:* **„De Deputatenvergadering"**. Prijs *f* **0.90**.

„Onnauwkeurig"?

Aan »*Het Vaderland*", in zake Mr. W. H. DE BEAUFORT'S **Verweerschrift.** Prijs *f* **0.90**.

Scolastica.

Het geheim van echte studie. 2de druk Prijs *f* **0.40**.

Handenarbeid.

Overdruk *(ter verspreiding)* uit »De Standaard". Prijs *f* **0.15**; 25 ex. *f* **3.—**; 50 ex *f* **5.—**; 100 ex. *f* **8.—**.

De Kerk des Heeren.

Traktaatjes uitgegeven door de Nederduitsche Gereformeerde Kerken Classis FRANEKER.

1ste JAARGANG. No. 1. Nooit ten halve.
„ 2. Maar de predikanten hebben toch maar vrij om te zeggen wat zij willen!
„ 3. Gezang.
„ 4. Geen revolutie.

ELKE MAAND VERSCHIJNEN TWEE TRAKTAATJES.

Kerkenraden, die aan deze Traktaatverspreiding deelnemen, ontvangen:

300	exemplaren	van	elk	traktaatje	à *f*	36.—	per	jaar.
500	»	»	»	»	» »	60.—	»	»
750	»	»	»	»	» »	85.—	»	»
1000	»	»	»	»	» »	100.—	»	»
1500	»	»	»	»	» »	135.—	»	»
2000	»	»	»	»	» »	170.—	»	»
3000	»	»	»	»	» »	225.—	»	»
5000	»	»	»	»	» »	300.—	»	»

Teneinde de deelname zoo gemakkelijk en voordeelig mogelijk te maken, wordt de gelegenheid ook opengesteld, om door persoonlijk lidmaatschap van de traktaatverspreiding gebruik te maken en wel op de volgende voorwaarden:

Voor *f*	0.75	per jaar	ontvangt	men	4	exemplaren	van	elk	traktaat.
» »	3.50	»	»	»	» 20	»	»	»	»
» »	6.—	»	»	»	» 40	»	»	»	»
» »	12.50	»	»	»	» 100	»	»	»	»

De traktaatjes worden geschreven door de heeren predikanten:

J. BAJEMA, te *Sneek;* R. K. BROUWER, te *Makkum;* C. L. D. v. COEVERDEN ADRIANI, te *Harlingen;* CRAMER, te *N. Helvoet;* P. ERINGA, te *Goïnga;* N. A. DE GAAY FORTMAN, te *Amsterdam;* Dr. H. FRANSSEN, te *Winterswijk;* J. H. FERINGA, te *Klundert;* GANGEL, te *Aalten;* J. HANIA PZ., te *Oosterblerum;* Dr. A. H. DE HARTOG, te *Amsterdam;* J. HULSKROS, te *Vlissingen;* Dr. A. KUYPER, te *Amsterdam;* H. W. v LOON, te *Amsterdam;* C. W. J. v. LUMMEL, te *Delft;* W. MAAN, te *Augustinusga;* J. OSINGA, te *Gouda;* J. J. A. PLOOS v. AMSTEL, te *Reitsum;* T. D. PRINS, te *Wons;* Dr. F. L. RUTGERS, te *Amsterdam;* B. v. SCHELVEN, te *Amsterdam;* Dr. C C. SCHOT, te *Hardenberg;* J. C. SIKKEL, te *'s Gravenhage;* L. SPOEL, te *Kampen;* J. TEVES, te *Wetsinge-Sauwert;* A. v. VEELO, te *Rotterdam;* J. J. WESTERBEEK v. EERTEN, te *Mijdrecht;* J. D. TE WINKEL, te *Beetgum;* P. J. WIJMINGA, te *Lollum;* H. K. ZIJLSTRA, te *Net en Wierum;* en anderen.

De Uitgever,
J. A. WORMSER.

Amsterdam.

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106 AMSTERDAM.